

Metodické vysvětlivky statistiky zahraničního obchodu podle pohybu zboží (přehraniční pojetí)

Přehraniční pojetí zahraničního obchodu vypovídá výhradně o fyzickém pohybu zboží přes hranice bez ohledu na to, zda dochází k obchodu mezi českými a zahraničními subjekty. Tyto údaje jsou mezinárodně srovnatelné a mohou sloužit jako indikátor vývoje hodnoty obchodu.

Statistika zahraničního obchodu je významným zdrojem informací pro potřeby ekonomické veřejnosti, ministerstev a dalších státních orgánů České republiky (Úřad vlády, Poslanecká sněmovna, Senát, Česká národní banka), vysokých škol, mezinárodních organizací (Eurostat – statistický úřad Evropské unie, Mezinárodní měnový fond, Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj) a v neposlední řadě i podnikatelské veřejnosti.

Zdrojem informací o zahraničním obchodu jsou data získávaná celními orgány. Od roku 2004 zajišťuje jejich sběr a prvotní kontrolu Celní správa České republiky, další zpracování, kontrolu a následné zveřejnění dat provádí Český statistický úřad.

Statistika zahraničního obchodu se zbožím v přehraničním pojetí je souhrnem vnitroujního obchodu (tj. obchodu s členskými státy Evropské unie) a obchodu se státy mimo EU. Údaje o zboží, které je předmětem obchodu mezi členskými státy Společenství, předává zpravodajská jednotka celnímu úřadu na výkazu pro Intrastat s údaji o odeslání nebo přijetí zboží. Údaje o vyváženém a dováženém zboží v rámci obchodu se státy mimo EU se uvádějí v celním prohlášení (Jednotný správní doklad). Součástí zpracování dat za Intrastat jsou i matematicko-statistické dopočty, kterými se kompenzuje ztráta informací v důsledku non-response a zavedení statistických prahů.

V souladu se závaznými předpisy EU je zjišťování údajů o vývozu a dovozu legislativně upraveno celním zákonem č. 13/1993 Sb., ve znění pozdějších předpisů, s platností od 23. listopadu 2012 vyhláškou Ministerstva financí ČR č. 421/2012 Sb., pro obchod s třetími zeměmi, kterou se provádějí některá ustanovení celního zákona. Pravidla provádění Intrastatu stanoví vyhláška č. 201/2005 Sb., o statistice vyváženého a dováženého zboží a způsobu sdělování údajů o obchodu mezi Českou republikou a ostatními členskými státy Evropských společenství, ve znění pozdějších předpisů a zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů.

Roční údaje o zahraničním obchodě v EUR a v USD jsou součtem jednotlivých měsíčních hodnot v Kč přepočtených průměrným měsíčním kurzem vykázaným Českou národní bankou.

Údaje za vývoz jsou sestavovány podle země určení, údaje za dovoz podle země původu.

Rozdíly mezi daty zveřejňovanými Českým statistickým úřadem a Eurostatem jsou způsobeny zejména časovou prodlevou při zveřejňování zpřesněných dat a rozdílnou metodikou definice partnerské země.

Údaje uvedené v této publikaci za rok 2014 a 2015 jsou definitivní.

Všechny publikované údaje jsou zpracovávány ze základních jednotek a následně zaokrouhlovány, čímž mohou vznikat rozdíly.

Přehled uváděných seskupení států, zbožíových nomenklatur a statistických symbolů

Evropská unie - EU28: Belgie, Bulharsko, Česká republika, Dánsko, Estonsko, Finsko, Francie, Chorvatsko, Irsko, Itálie, Kypr, Litva, Lotyšsko, Lucembursko, Maďarsko, Malta, Německo, Nizozemsko, Polsko, Portugalsko, Rakousko, Rumunsko, Řecko, Slovensko, Slovinsko, Spojené království, Španělsko, Švédsko
Evropská unie - EU15: Belgie, Dánsko, Finsko, Francie, Irsko, Itálie, Lucembursko, Německo, Nizozemsko, Portugalsko, Rakousko, Řecko, Spojené království, Španělsko, Švédsko
Nové státy EU: Bulharsko, Česká republika, Estonsko, Chorvatsko, Kypr, Litva, Lotyšsko, Maďarsko, Malta, Polsko, Rumunsko, Slovensko, Slovinsko
Eurozóna 19: Belgie, Estonsko, Finsko, Francie, Irsko, Itálie, Kypr, Litva, Lotyšsko, Lucembursko, Malta, Německo, Nizozemsko, Portugalsko, Rakousko, Řecko, Slovensko, Slovinsko, Španělsko
Sousední státy ČR: Německo, Polsko, Rakousko, Slovensko

Standardní mezinárodní klasifikace zboží, 4. revize (SITC):

- 0 Potraviny a živá zvířata
- 1 Nápoje a tabák
- 2 Suroviny nepoživatelné, s výjimkou paliv
- 3 Minerální paliva, maziva a příbuzné materiály
- 4 Živočišné a rostlinné oleje, tuky a vosky
- 5 Chemikálie a příbuzné výrobky jinde neuvedené
- 6 Tržní výrobky tříděné hlavně podle materiálu
- 7 Stroje a dopravní prostředky
- 8 Průmyslové spotřební zboží
- 9 Komodity a předměty obchodu jinde nezatříděné

Klasifikace produkce (CZ-CPA, CPA 2008) - Sekce C - výrobky zpracovatelského průmyslu:

- 10 Potravinářské výrobky
- 11 Nápoje
- 12 Tabákové výrobky
- 13 Textilie
- 14 Oděvy
- 15 Usně a související výrobky
- 16 Dřevo a dřevěné a korkové výrobky, kromě nábytku; proutěné a slaměné výrobky
- 17 Papír a výrobky z papíru
- 18 Tiskařské a nahrávací služby
- 19 Koks a rafinované ropné produkty
- 20 Chemické látky a chemické přípravky
- 21 Základní farmaceutické výrobky a farmaceutické přípravky
- 22 Pryžové a plastové výrobky
- 23 Ostatní nekovové minerální výrobky
- 24 Základní kovy
- 25 Kovodělné výrobky, kromě strojů a zařízení
- 26 Počítače, elektronické a optické přístroje a zařízení
- 27 Elektrická zařízení
- 28 Stroje a zařízení j. n.
- 29 Motorová vozidla (kromě motocyklů), přívěsy a návěsy
- 30 Ostatní dopravní prostředky a zařízení
- 31 Nábytek
- 32 Ostatní výrobky zpracovatelského průmyslu

Zdroj dat:

<https://www.czso.cz/csu/czso/zo-se-zbozim-podle-pohybu-zbozi-preshranicni-statistika>
<http://apl.czso.cz/pll/stazo/STAZO.STAZO>
<http://epp.eurostat.ec.europa.eu/newxtweb/>

Statistické symboly:

- 0 hodnota vývozu (dovozu) je menší než jednotka vyjádřená v tabulce
- údaj se v daném období nevyskytoval
- . údaj není k dispozici nebo není možný z logických důvodů
- * individuální údaj
- x znak uváděný u indexů vyjadřuje 100násobek výsledné hodnoty